

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Kommunövergripande mål budget 2024

Kommunfullmäktige

1 Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktiges kommunövergripande mål styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten.

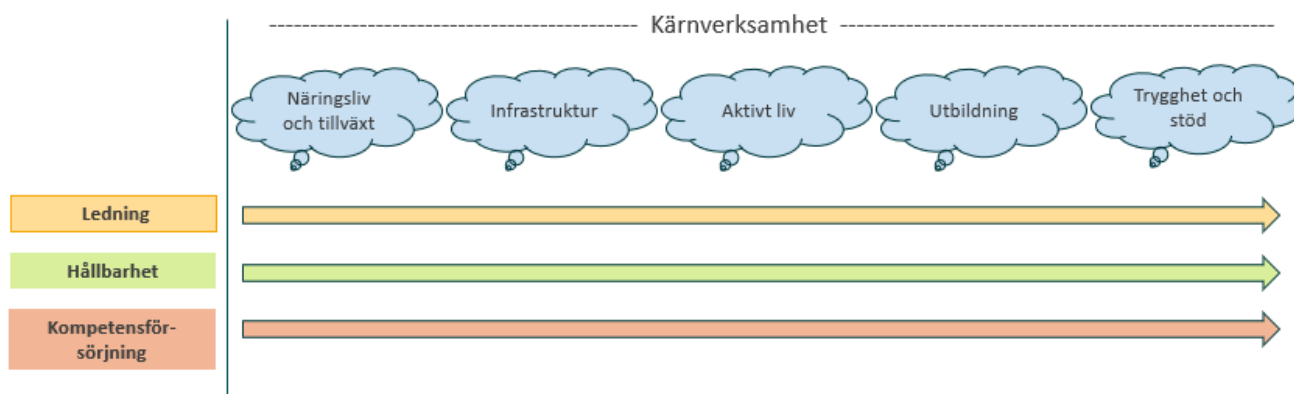
I budget 2024 finns åtta kommunövergripande mål.

Tre av dessa är genomgripande för all kommunal verksamhet:

- I Östersunds kommun har en hållbar tillväxt där alla känner sig delaktiga i kommunens styrning och organisering (*Ledning*)
- Östersund kommuns verksamheter och bolag bedrivs socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart (*Hållbarhet*)
- Östersund har en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad där efterfrågan på arbetskraft matchas med god tillgång av kompetens. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare som attraherar människor ifrån alla delar av Sverige och världen (*Kompetensförsörjning*)

Fem av de kommunövergripande målen har fokus på kommunens kärnverksamhet:

- Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, ett gott företagsklimat och innovationskraft. Östersund är en öppen och inkluderande kommun som attraherar både människor och näringsliv (*Näringsliv och tillväxt*)
- I Östersunds kommun finns en tillgänglig infrastruktur som bidrar till att stad och landsbygd växer på ett hållbart och tryggt sätt för alla medborgare (*Infrastruktur*)
- I Östersunds kommun finns mycket goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv (*Aktivt liv*)
- I Östersunds kommun klarar alla barn, unga och vuxna sin utbildning, når sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande (*Utbildning*)
- I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn (*Trygghet och stöd*)

De kommunövergripande målen förstärks av en politisk text.

1.1 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt där alla känner sig delaktiga i kommunens styrning och organisering

Kommunens ledning

Med framåtanda och en vision om ett Östersund som växer, skapas en attraktiv och öppen kommun som lockar såväl människor som företag till vår region. Östersund kommuns styrning och ledning ska vara demokratisk, tillgänglig, bygga på tillit mellan medborgare, samverkansparter och medarbetare samt utgå från ett kvalitativt jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Kommunen arbetar utifrån ett helhetstänk och en samsyn mellan kommunens olika verksamheter.

Hållbar ekonomisk tillväxt är en förutsättning för en välfärd av hög kvalitet och behövs för att säkra medborgarnas försörjning och sociala trygghet. Kostnaderna i den kommunala verksamheten ska inte överstiga intäkterna eller överföras på kommande generationer. Resurserna ska i så stor utsträckning som möjligt ligga nära medborgarna, skattepengarna ska användas med förnuft och försiktighet. Nämnderna ansvarar för att verksamheterna är kostnadseffektiva och håller sig inom kommunens givna ramar.

Rysslands invasion av Ukraina, den humanitära katastrofen och instabiliteten i vår omvärld lämnar inte Östersunds kommun eller dess invånare oberörda. Stigande räntekostnader, hög inflation och ett högre kostnadsläge innebär att noggranna prioriteringar behövs för att klara av att

möta medborgares behov utifrån de ramar som hållbar ekonomi innebär. Östersunds kommun har en stark grundekonomi och nu används den styrkan för att upprätthålla kvaliteten i kommunens verksamheter, säkra kommunens tillväxt och för att mildra effekterna för medborgarna.

Flera människor ska få chansen att leva och verka i Östersunds kommun, målet är minst 75 000 invånare år 2040. För att nå målet behövs rätt förutsättningar för näringslivet, kommunikationer och bostäder. Östersund ska vara en självklar del av den gröna industrialisering som sker i Sverige. Att invånarna har ett arbete är en viktig faktor för jämlikhet i kommunen och för den enskildes frihet.

Demokratin ska stärkas och i det arbetet ingår medborgardialoger, transparens och återkoppling som vitala delar för att skapa tillit mellan kommunen och medborgarna. Östersunds kommun ska utveckla former för att ta vara på engagemanget från civilsamhället och åstadkomma förändringar. I en representativ demokrati ska samspelet mellan förtroendevalda, medborgare och tjänstepersoner hela tiden utvecklas för hög verkställighet och ökat förtroende. Barn och ungas deltagande i demokratin och kommunens arbete ska ytterligare förstärkas och särskilt beaktas.

1.2 Östersund kommuns verksamheter och bolag bedrivs socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart

Hållbarhet – Miljömässigt, socialt och ekonomiskt

Östersunds kommuns ska ha en hög ambitionsnivå och öka takten i omställningen till hållbar utveckling.

Social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet ska genomsyra alla kommunens verksamheter och engagemang. Utgångspunkten för hållbarhetsarbetet är FN:s 17 globala mål där varje sådant är tätt sammankopplade med de övriga. Östersund är en stolt samisk förvaltningskommun.

Hållbar utveckling innebär att dagens behov tillgodoses utan att äventyra kommande generationers behov. Ekonomisk tillväxt, social hållbarhet och miljömässig balans säkrar kommande generationers välfärd och behövs för att säkerställa försörjning och social trygghet.

I Östersunds kommun ska människan stå i centrum. Den sociala hållbarheten innebär ett jämställt och jämlikt samhälle där individer lever goda liv med likvärdiga förutsättningar. Barnkonventionen ska förverkligas i alla beslut som rör barns livsvillkor. Kommunen ska motverka mäns våld mot kvinnor genom strategiskt preventivt arbete. Kommunen ska eftersträva ett öppet samhälle med hög tolerans, där människor har växande tillit till varandra och är delaktiga i

socialt utvecklingen. Östersunds kommun ska eftersträva minskande klyftor mellan människor, stad, landsbygder och bostadsområden.

Den miljömässiga dimensionen ska fokusera på hur kommunen huserar med naturens resurser och bidrar till utveckling utan att göra skada på natur, ekosystem eller kultur. Kommunen ska vara ett föredöme i klimatomställningen och miljöarbetet genom att bland annat vara fossilbränslefritt och klimatneutralt 2030 samt aktiva i nationella initiativ som Viable Cities och Klimatkommunerna. Kommunen ska ställa högre krav på hållbarhet vid upphandlingar för att bidra till omställning.

Kommunen ska underlätta för medborgare och företagare att agera hållbart genom en hög kunskaps- och servicenivå. Kommunen ska tillsammans med näringslivet, universitet och fristående organisationer främja utveckling, kunskap och hållbar tillväxt med nya etableringar, regemente och bostäder för alla. Arbetet med utvecklingsplaner för Torvalla, Brunflo, Lit- Häggenås kommer att fortsätta tillsammans med nya planer för hållbar utveckling av kommunens olika områden.

1.3 Östersund har en attraktiv och välfungerande arbetsmarknad där efterfrågan på arbetskraft matchas med god tillgång av kompetens. Östersunds kommun är en modern och attraktiv arbetsgivare som attraherar människor ifrån alla delar av Sverige och världen

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för att Östersunds kommun ska kunna växa och klara kommande demografiska utmaningar. Kompetensförsörjningen är avgörande för kvalitén i välfärden, inte minst inom utbildning och omsorg där stora pensionsavgångar kommer ha stor påverkan.

Kompetensförsörjningen är också en nyckelfråga för att möjliggöra för företag att växa och välja att etablera sig i regionen. För individen ger arbete möjlighet att leva ett självständigt liv och förverkliga sig själv. En förbättrad infrastruktur i regionen är avgörande för framtidens kompetensförsörjning och arbetspendling.

Östersund ska ha en attraktiv arbetsmarknad som lockar människor ifrån hela världen. En god tillgång till utbildning, språkundervisning, praktik och arbete medför att nyanlända fort kommer i arbete och är en avgörande faktor för integration. Den som flyttar till kommunen ska snabbt kunna etablera sig på arbetsmarknaden och skaffa sig en utbildning. Mångfald och människors olikheter ska ses som en tillgång i arbetslivet.

Som arbetsgivare ska Östersunds kommun ha ett ledarskap och medarbetarskap som präglas av engagemang, utveckling och professionalism. Kommunens medarbetare ska känna

sig nöjda med sin arbetsituation och ha goda möjligheter till utveckling, delaktighet och ansvar. Minskad sjukfrånvaro eftersträvas kontinuerligt i kommunens arbetsgivarroll. Östersunds kommun ska erbjuda sina anställda god arbetsmiljö, stödfunktioner som behövs i verksamheterna och en väl utbyggd IT-infrastruktur.

Ett aktivt och nära samarbete mellan kommunen, näringslivet, universitetet, grundskola och gymnasium är avgörande för en lyckad kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. Företag från olika delar av näringslivet ska bjudas in att delta i utformningen av yrkes- och vuxenutbildningar och ges möjlighet att informera om sina behov av arbetskraft.

Östersunds kommun ska bedriva ett aktivt tillgänglighetsarbete för att skapa förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att delta fullt ut i arbetslivet och samhället i övrigt. Östersunds kommun ska också arbeta långsiktigt och strategiskt med jämställdhet och mångfaldsfrågor för att riva hinder förknippade med normer och motverka icke-jämställda strukturer. Ett systematiskt arbete ska bedrivas för att öka andelen kvinnor i mansdominerade yrken samt andelen män i kvinnodominerade yrken.

1.4 Östersunds kommun har en hållbar tillväxt, ett gott företagsklimat och innovationskraft. Östersund är en öppen och inkluderande kommun som attraherar både människor och näringsliv

Näringsliv och tillväxt

En hållbar tillväxt och ett gott företagsklimat är grundläggande förutsättningar för kommunens välfärd och säkrar invånarnas möjligheter till sysselsättning, försörjning och social trygghet. Östersund ska vara attraktivt för inflyttning och för företag att etablera sig i. Att det är enkelt att starta och driva företag i kommunen och att det inom kommunorganisationen finns en förståelse för näringslivets behov skapar utrymme för växande företag och innovation. En växande kommun för med sig arbetstillfällen, nya invånare och skatteintäkter som garanterar en välfärd av högsta kvalitet. Östersunds kommun har ett mål om att vara minst 75 000 invånare år 2040.

Bristerna i Jämtlands infrastruktur utgör ett tillväxthinder för regionens utveckling. En förbättrad kollektivtrafik och infrastruktur är avgörande för framtidens tillväxt. Resttiden mellan Östersund och Stockholm med tåg måste kortas och är nyckelfråga för kommunen att driva framåt.

För att nå målen ska kommunen vara en utvecklingspartner och möjliggörare för ett blomstrande näringsliv. I sin myndighetsutövning ska kommunen inom givna ramar pröva ett ja före ett nej. Östersunds kommun ska också bli den bästa kommunen för kvinnor att vara företagare i och verka för att andelen kvinnor som driver företag ökar.

Östersund ska vara en attraktiv evenemangsstad där det arrangeras kultur- och idrottsvenemang i världsklass. Genom att erbjuda en hög livskvalitet kan Östersunds kommun

attrahera inflyttning och nya etableringar ifrån övriga landet och världen.

För att möjliggöra tillväxt ska Östersunds kommun fortsätta planera för ökad tillgång till industri- och verksamhetsmark samt mark för bostadsbyggande i olika former och prisklasser. Arbetet med utvecklingsplaner för Torvalle, Brunflo, Lit-Häggens samt fler kommande planer är viktiga för hela kommunens tillväxt. Stads kärnan ska utvecklas bland annat genom en ny detaljplan för Gustav III:s torg och Östersundslänken som kommer att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig.

En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, skola, boende och välfärd är en viktig del av Östersund kommuns tillväxt. Jordbrukets produktion av livsmedel är grunden för en tryggad livsmedelsförsörjning och det lokala småskaliga mathantverket. Kommunen ska därför öka andelen lokala livsmedel som används i de kommunala verksamheterna. Östersunds kommun är stolta över utnämningen till Creative City of Gastronomy och att vara en del av Creative Cities Network.

Samverkan mellan kommunal verksamhet och civilsamhället; föreningar, ideella organisationer, byutvecklingsgrupper och näringsliv är alla en viktig del av den gemensamma utvecklingen. Östersunds kommun ska utveckla former för att ta tillvara civilsamhällets engagemang.

1.5 I Östersunds kommun finns en tillgänglig infrastruktur som bidrar till att stad och landsbygd växer på ett hållbart och tryggt sätt för alla medborgare

Infrastruktur

Östersunds kommun har som mål att bli minst 75 000 medborgare till år 2040. Samhällsplaneringen ska utgå från att tillväxten ska fördelas jämnare över hela kommunen, samtidigt som sociala klyftor ska minska. I Östersunds kommun ska stad och land utvecklas tillsammans och i takt. Det säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga mötesplatser så att den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygden främjas. Kommunens alla vattennära miljöer har ett särskilt attraktionskapande värde för medborgare och besökare vilket ska tas i beaktande vid den långsiktiga planeringen för tillväxt i hela kommunen.

En väsentlig del i infrastrukturen är att kommunal servicenärvaro finns på serviceorter och servicepunkter. Fortsatt utbyggnad av bredband, fungerande kollektivtrafik och infrastruktur för modern och fossilfri bilism ska finnas i hela kommunen.

Bristerna i Jämtlands infrastruktur utgör ett tillväxthinder för regionens utveckling. En förbättrad kollektivtrafik och

infrastruktur, med framför allt snabbare restid mellan Östersund och Stockholm med tåg, är avgörande för framtidens tillväxt. Även en fungerande flyginfrastruktur är nödvändig för tillväxten.

Östersunds kommun ska arbeta för god robusthet vad gäller grundläggande samhällskritisk infrastruktur som energi- och vattenförsörjning, hållbara transporter och avfall. Detta blir särskilt viktigt i en orolig omvärld och är en förutsättning för att hela Östersunds kommun ska fortsätta växa på ett smart och hållbart sätt. Kommunen ska också möjliggöra för infrastruktur som inte är kommunalt driven.

Vatten är en grundförutsättning för allt levande, för människors hälsa, hållbar utveckling, livsmedels- och energiproduktion. Östersunds kommun ska säkerställa god vattenkvalitet och ska arbeta med att ha en trygg beredskap för en reservtåkt.

Det ska vara enkelt att resa till Östersunds stad. En del handlar om utvecklad kollektivtrafik och pendelparkeringar.

1.6 I Östersunds kommun finns mycket goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv

Ett aktivt liv

Östersunds kommun har ett rikt och tillgängligt kulturutbud som skapar en känsla av gemenskap i en växande kommun. Tillgången till en meningsfull och aktiv fritid ska vara tillgänglig på lika villkor för alla invånare. Utbudet ska omfatta såväl kulturella som idrottsliga upplevelser.

Östersund ska vara en stad där kulturella upplevelser är ständigt närvarande och där gatubilden inbjuder till aktiviteter. Kommunen och övriga samhällsaktörer ska tillsammans främja kulturella initiativ både i staden och på landsbygden. Invånarna i hela kommunen ska ha goda möjligheter att uppleva och skapa kultur. Möjligheterna att ta del av professionell kultur, som utställningar och konsthantverk, ska vara goda.

I Östersunds kommun går elit- och breddidrott hand i hand. Kommunens utbud och samlade kunskap gör Östersund attraktivt för evenemang. Flera evenemang i kombination med en växande befolkning leder till att efterfrågan på anläggningar och lokaler ökar. Kommunen behöver arbeta för en lösning som möjliggör bästa användande av anläggningarna.

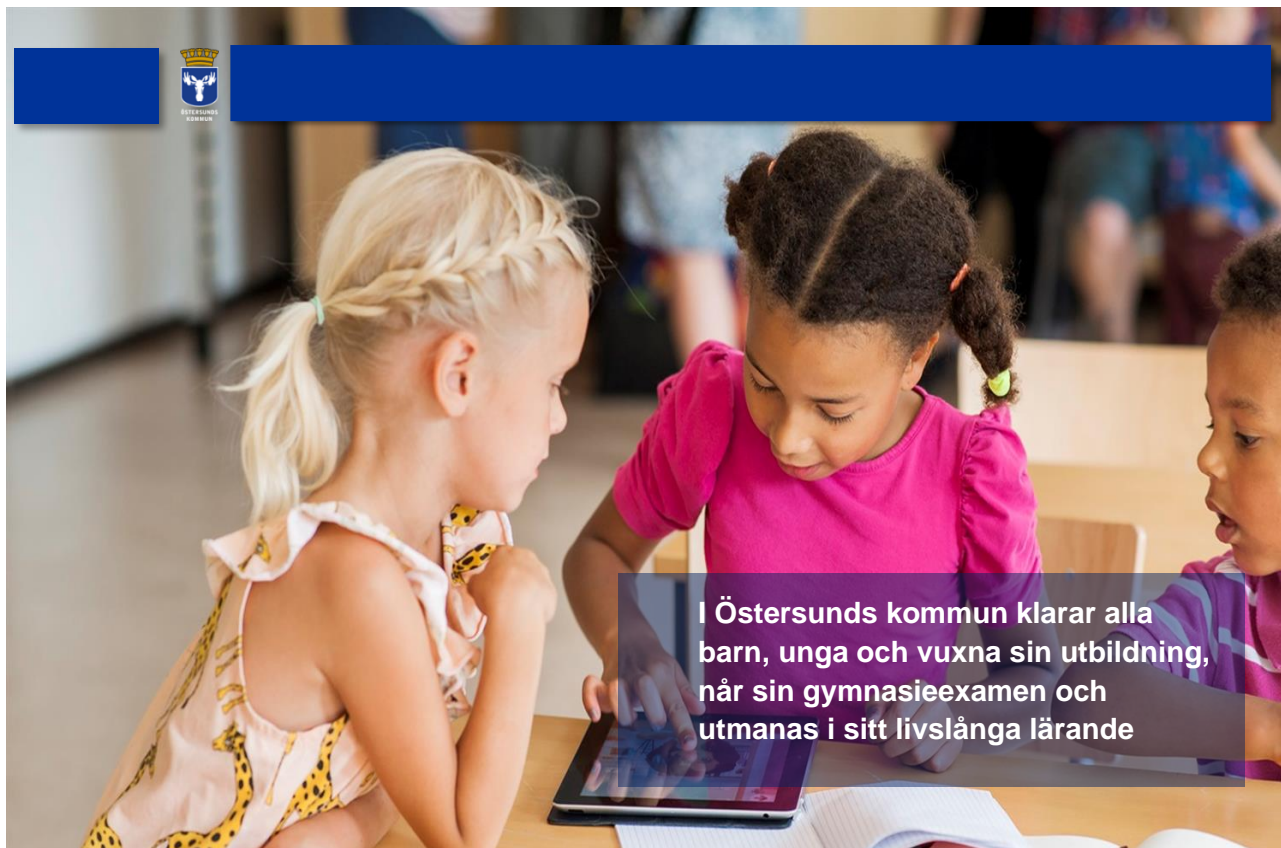
Spontanidrott, möjlighet till rörelse, friluftsliv och rekreation ska vara en viktig del av kommunens samhällsplanering. I Östersunds kommun ska det alltid vara nära till naturupplevelser. Friluftslivet är en del av Östersunds unika själ. Östberget ska fortsätta utvecklas för aktiviteter året runt med mountainbike, downhill och vandringleder. Kommunen ska tillsammans med övriga samhällsaktörer utvecklas till en attraktiv upplevelsekommun.

Fritidsgårdsverksamheten behöver hela tiden utvecklas i takt med samtiden. Aktiviteter och utbud ska anpassas efter ungdomars behov och intressen. Fritidsgårdarna ska utvecklas tillsammans med en satsning på ett mobilt team och kulturskolan. Fritiden ska vara meningsfull och tillgänglig för alla ungdomar i hela kommunen.

Stödet till föreningar och folkbildning ska värnas och utvecklas. Samverkan, dialog och föreningsengagemang är ledord. Biblioteken är viktiga för folkbildningen och kulturen.

1.7 I Östersunds kommun klarar alla barn, unga och vuxna sin utbildning, när sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande

Utbildning

Ledorden i hela kommunens skolutveckling är lärande, trygghet och likvärdighet. Varje elev ska klara kunskapsmålen och nå sin fulla potential. Det är därför centralt att alla barn, unga och vuxna får det stöd som behövs. Östersunds kommun ska tillhöra de bästa skolkommunerna i Sverige.

I kommunen ska inte faktorer som bostadsort, bakgrund eller föräldrars utbildningsnivå spela roll för elevernas studieresultat. Alla kommunens skolor ska vara likvärdiga och kommunen ska säkerställa att skolor finns såväl i staden som på landsbygden. Skolorna på landsbygden fyller en viktig funktion för inflyttning och en levande landsbygd.

Kommunen ska prioritera den strategiska kompetensförsörjningen genom dialog mellan parterna för en bättre arbetsmiljö och ökad kompetensutveckling. Östersunds kommun ska aktivt jobba för att hantera den nationella lärarbristen och testa olika vägar för att nå rätt kompetens på rätt plats i verksamheterna.

Barn- och elevhälsan har en viktig roll i att förebygga och fånga upp psykisk ohälsa och problematisk skolfrånvaro. Ett arbete ska genomföras för att erbjuda alla elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar bättre förutsättningar att klara sina studier. Elever med en autismdiagnos ska få sina behov tillgodosedda och erbjudas stöd.

I förskolan ska fokus ägnas åt barnens lek, lärande och trygghet. Kommunen ska säkerställa att det finns en

kontinuitet och flerspråkighet i personalgruppen, för ökad kvalitet i undervisningen. Projektet huspoolare ska fortsätta att utvecklas för att säkra bemanningen på förskolorna. Den anpassade grundskolan är betydelsefull för likvärdigheten och en integrerad del av grundskolestrukturen.

I grundskolan ska mer resurser gå till undervisningen i klassrummen när skolstrukturen är långsiktig, ändamålsenlig och hållbar. Rektorens tydliga mandat att prioritera det pedagogiska ledarskapet och systematiskt kvalitetsarbete ska ge effekter i form av bättre undervisningskvalitet och arbetsmiljö för både barn, elever och lärare. Skolan ska motverka mobbing och utsatthet hos elever med stöd i beprövade metoder.

Alla elever på låg- och mellanstadiet ska erbjudas fritidsverksamhet på lika villkor med både läxhjälp och fysisk aktivitet i stimulerande skolgårdsmiljöer.

Jämtland Gymnasieförbund är avgörande för övergången till högre studier och vuxenutbildning ger möjligheter för omskolning senare i livet. Detta för att tillgodose individens, arbetsmarknadens och samhällets krav på ökad kompetens. Kommunen ska ligga i framkant gällande utbud av utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov. Samverkan med universitet och högskolor är av avgörande betydelse för att öka andelen elever som går vidare till högre studier.

1.8 I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn

Trygghet och stöd

Östersunds kommun ska erbjuda stöd, vård och omsorg av hög kvalitet som ger invånarna möjlighet till att leva självständiga liv.

Äldreomsorgen ska utvecklas och minutjakten ska ersättas av ett tillitbaserat ledarskap där bemötandet har en avgörande betydelse. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för bättre hälsa och livskvalité. I kommunen ska äldre möta bekanta ansikten och därför behöver arbetet med kontinuiteten förstärkas.

Moderna hjälpmedel och digitalisering ska användas för ökad frihet, tillgänglighet och självbestämmande i den egna vardagen. Kvalitativa insatser ska genomföras för att underlätta omsorgstagare och anhörigas kontakter med kommunen. Anhörigas perspektiv ska tas på stort allvar i den kommunala och fristående verksamheten.

Kommunen behöver utveckla utbudet av bostäder för äldre och LSS i hela kommunen och gärna i samverkan med grannkommunerna för att skapa bästa möjliga lösningar. De olika utförare av omsorg, som kommunen har idag, kommer att vara viktiga pusselbitar för kvalitet och valfrihet.

Maten ska ses som en del av en trygg och väl fungerande omsorg och ska hålla hög kvalitet med en större andel lokala samt ekologiska råvaror.

Att Östersunds kommun är tillgänglig för alla och att stödet till personer med funktionsnedsättningar håller hög kvalitet, är avgörande för att säkerställa likvärdiga livsvillkor. En viktig del av servicen till medborgarna är att goda möjligheter finns till samverkan mellan kommunen och civilsamhället samt att naturliga mötesplatser finns där människor kan mötas oavsett ålder, funktionsnedsättning eller livssituation.

Kommunen ska prioritera och aktivt motverka fattigdom hos utsatta grupper. Skyddet för utsatta barn ska stärkas och ökningen av orosanmälningar gällande barn ska ges särskild uppmärksamhet. Alla barn ska ha likvärdiga möjligheter till trygghet och en meningsfull fritid. En tilltagande psykisk ohälsa bland ungdomar behöver aktiva långsiktiga insatser. Kommunen ska arbeta mot våld i nära relationer, både genom ökad kunskap i organisationen, genom förebyggande arbete, samverkan med andra aktörer och genom "Team våld i nära relation".

Kommunen ska använda olika åtgärder för att stödja invånare som står utanför arbetsmarknaden. Egen försörjning ger individen möjlighet att leva ett självständigt liv och förverkliga sig själv.

Socialtjänsten ska följa samhällsutvecklingen, arbeta förebyggande och fördjupa samarbetet med skolan/barn och elevhälsan, polisen, regionen, kvinnojouren och andra samhällsaktörer. Ett utvecklat samarbete möjliggör tidiga upptäckter och möjligheter till rätt insatser.